

Gümüşhane Kovid Mücadelesinde Başarısız Mı?

DR. HÜSEYİN BUDAK YAZDI

Dr. Hüseyin Budak

Değerli dostlar salgın devam ediyor. Dünya ve ülkemiz normalleşemiyor. Bu arada 2015 de yayınlanmış bir makale dikkat çekiyordu; Çin 'in Wuhan viroloji enstitüsünde yapılan bir çalışmanın sonuçları. Salgında 2019 da Wuhan'dan başlamıştı. Son Vuhan inceleme raporu da virusun bu laboratuvardan kaçtığı belirtiliyor.

Dünya nüfusu 8 milyar; salgının başlangıcından Temmuz 2021 sonuna kadar **Kovid-19'dan 200 milyona yakın hasta bildirilmiş. Bunlardan 4 milyon üzerinde ölüm** meydana gelmiş. Yani yüzde iki civarında mortalite var. Türkiye de ise 5 milyon hastadan 50 bin üzerinde ölüm var. Ülkemiz vaka sayısı bakımından şu anda 7. Sırada

Aşı yapılıyor aşıların etkili olduğu açık. Aşılı insanların toplulukların daha az hastalığa yakalandığı ve yoğun bakım oranları da çok daha düşük olduğu görülüyor.

Gümüşhane koronavirüs aşısında az aşı yapılan iller içerisinde sayılıyor. Gümüşhanemizin çocukluk çağı aşılarında başarılı olan bir ildi. Aynı başarıyı bu korana aşılmasında niçin gösteremiyor, anlaşılabilir bir durum değil. Sağlığınız için lütfen aşınızı yaptırın. Başkalarının sağlığı içinde aşı yaptırmanız gerekli bir durumdur.

Çok dikkatli olmalıyız. Önlemlere dikkat etmeliyiz. Maske mesafe temizlik kurullarına uymalıyız. Kapalı alanda maske takılması durumunda bulaşma riski bulunmuyor. Maskesiz 1-2 dakikada risk başlıyor. Açık alanda 10 dakika, kapalı alanda 4 dakika karşılıklı konuşma ile risk başlıyor.,

Vürüste mutasyon olduğu ve 7 ayrı alt tipinin olduğu belirlendi. Bazı türlerinde morbidite ve mortalite artıyor. Hasta edicilik daha fazla, öldürücülük oranı daha yüksek..

Virüs akciğerlere gelip akciğer hücrelerine yapışıyor, hücre içine girip kendini çoğaltıyor. Bu sırada bazı vakalarda aşırı duyarlık reaksiyonlarına yol açıyor. Bu yapışma ile hücre içindeki sitokrom denilen maddelerin hepsi düzensizce salgılıyor ve kendi hücrelerine saldırmaya başlıyor. Buna sitokin fırtınası deniliyor. Akciğer hücrelerinde erimeye yol açabiliyor ve nefes darlığı, konuşma da bile zorluk ortaya çıkıyor. Vücudun oksijen oranı düşüyor. Yoğun bakım şartlarında tedavi gerekebiliyor. Ülkemizdeki yoğun bakım yataklarının yeterli olması, doktor ve diğer sağlık personelinin özverili çalışmaları ile ülkemizde

sağlık hizmetlerinde başarılı görülmektedir. Virus damar sistemi ve sinir sistemi üzerine de kötü etki yapmakta ve hasarlara yol açmaktadır. Bu hasarlar bazen kalıcı felçlere yol açmaktadır. Bu sebeple aşının önemini bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

Kendimize dikkat edelim. Maske, mesafe temizlik ve direncimizi yüksek tutmaya çalışalım. Bunun için yediklerimize dikkat edelim, uykumuza dikkat edelim. Bol C vitaminli hafif baharatlı, dengeli beslenme öneriyoruz.

Birçok sevdiğimiz insanı bu salgın sebebiyle kaybettik. Onlara Allahtan rahmet diliyorum. Dikkat edelim. Maske birinci planda, el- yüz temizliği, evre temizliği, ortak kullanım alanı temizliği çok önemli. Sık sık el yüz yıkama sizde gerekli temizliği sağlayacaktır. Dinimizin emrettiği abdest ihtiyaç duyduğumuz temizliğe katkı sağlayan önemli bir ibadettir Mesafeye de dikkat etmeli, fiziki mesafemiz olmalıdır.